

har gjort mig overmaade godt at høre det ærede Medlem her idag udtale sig med den Dmftigt og den Frimodighed, som han har. Det har længe været mit Syn paa Forholdene, at netop den Side, som det ærede Medlem søger at fremdrage ved sine Endringsforslag, og som han saa varmt har paapeget og støttet ved sit Foredrag idag, var i en paafaldende Grad ved at komme i Forsald hos os, uden at man i Almindelighed, og da ikke mindst de saakaldte folkelige Kræfter, havde faaet Dinene op derfor. Jeg samstemmer fuldstændig med det ærede Medlem i, at der er en betydelig Sygdom tilstede, hvorved der Nar for Nar bringes Tusinder paa Grændsen af fattigvæsenet, og at det er en Folkethingets første Pligter at bidrage, hvad det kan, om det ogsaa kun er ubetydeligt, hvad der kan udrettes, til idetmindste at standse Sygdommens Fremfritiden. Der er indvendt, at den Maade at tage det paa ikke vil kunne hjælpe Noget, og at det var saa at sige en Maade at tage det paa, som ikke passede for sunde Folk i Almindelighed og altsaa ikke burde anvendes; men det er netop Sagen, at det er en Sygdom, der er tilstede, og som altsaa skal kureres paa en særegen Maade, og jeg kan der ikke se Andet end, at det ærede Medlem havde Ret, naar han udtalte, at der er opnaaet Meget ved Uddelingen af Præmier i andre Retninger, f. Ex. til Dphjælpning af Husdyravlens og adskilligt Mere, og at lignende Resultater sandsynlig vilde kunne opnaas her. Grundtanken i Forslagene er jo den, at der skal trædes dels veiledende, dels opmuntrende og dels belønnende til, og det er Ting, som hjælpe grumme meget i det private Liv, hvor som helst det anvendes. Det er ganske vist, at det kunde være endnu heldigere, om en saadan Hjælp ikke var nødvendig, men Forholdene ere nu en Gang saaledes. Jeg vil endnu tilføie, at jeg anser den Tanke, som det ærede Medlem har bragt frem, for fuldt saa vigtig med Hensyn til Samfundets sunde Udvikling som de fleste af de Forslag, der tidligere have været behandlet her, og som ere paapegede at skulle benyttes som Valgprogram ved de næste Valg. De Underændringsforslag, jeg har stillet, gaa som bekendt ud paa at nedsette de Summer,

som det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgfreds har opstillet. Tankegangen dermed er at understøtte det ærede Medlems Forslag, og jeg vil dertil for mit Vedkommende sœie, at hvis Flertallet af Thinget skulde tro, at de Summer, som jeg har opstillet, skulde endnu have en yderligere Nedsættelse, saa skulde jeg slet ikke have noget Synderligt derimod, idet det, som det for mig kommer an paa, er, at Tanken bliver anerkjendt, at Principet bliver fastslaaet, og jeg vil dertil sœie, at jeg tror, det maasse endogsaa vilde være en ikke ubetydelig Feil, hvis der første Gang, der bevilgedes saadanne Summer, blev bevilget saa Meget, at Regjeringen ikke ret vidste, hvor den skulde hen for at faae dem anvendte. Enkelte af de ærede Medlemmer le ad denne Betragtning. Det er muligt, at den Form, hvori den er fremsat, kan fortjene det, men jeg maa da udtrykke mig noget nøiere. Det gjælder om enhver Ting, at, om den end er nok saa god, saa støder den paa nogen Hindring i Begyndelsen. Da Afskilligt af det, der her er Tale om, staar som et første Forsøg, finder jeg det at være rimeligt, at det ikke kan falde Regjeringen saa let ved første Færd uden videre at blive entig med sig selv om, hvordan og hvor disse Penge skulle anvendes, og der synes mig ikke ligger det Mindste, som kan ansœres imod Tanken i og for sig, men kun imod at begynde med større Summer. Hvad nu angaar Forslaget om Husmændene, nemlig om Tilskud til en ypperlig Dykning af Husmandslobder, saa vil jeg dertil sige, at jeg anser det for en overmaade vigtig Opgave at komme dem, der anstrenge sig for at frembringe noget Mønsterværdigt, til Hjælp paa denne Maade. Det Exempel, som det ærede Medlem fremdrog, hvor en Husmands Kv er næret ved Udbyttet af 9 Epr. Land og havde i et Aar givet 2,200 Kander Mælk, støttede sig jo — saavidt jeg forstod — til det saakaldte belgiske Algerbrug, der for en Del adskiller sig f. Ex. fra det engelske, derved, at man lader Jorden hvile paa den Maade, at man, naar man har brugt den paa den ene Side saa længe, indtil den er bleven træt, vender den om, fulegraver den i en Allens Dybde eller lidt mere, dernæst bruger den anden